

Valgfreds (Tscherning) have formeent, at den Ret til Erhverv, der er tilfagt Dvinder med Hensyn til at drive Handelsnæring, gjerne kunde udvides til ethvert Næringsbrug; man kan vel stole paa den qvindelige Tact, at de ikke vilde begjære Andet, end hvad der er passende, og man kan ogsaa være overbevist om, at naar Nogen skulde glemme det og begjære en saadan Næringsvei, som ikke vilde være passende, saa vilde Folk ikke indlade sig derpaa, og det vilde altsaa i Fremtiden lægge sig selv af. Jeg troer derfor ikke, at man behøver at sætte en saadan æsthetisk Censur, hverken af Amtmanden eller Magistraten, for at bestemme, hvad der er et passende Erhverv; jeg finder, at man ligesaavel kan give Fruentimmer Beviis til Næringsbrug som til Handel.

Med Hensyn til § 8 kan jeg ikke ret forstaae, hvorfor disse Sø-Indrullerede skulde have nogen særegen Udkomst til at drive Næringsbrug fremfor de Landindrullerede. Jeg veed nok, at der har hidtil været dem indrømmet en saadan Undtagelse; men hvor der, som her, er Tale om, at vi, om muligt, skulde nivellere den bestaaende Forskiel, synes jeg ikke, at der er Grund til at bibeholde denne Bestemmelse. Det er mig bekendt, at de, som have staaet i Landrullen, have søgt at komme fra denne over til Sørullen, i Erkjendelse af, at den Tjeneste, der da vilde fordres af dem, ikke er saa anstrengende som Landetatens Tjeneste. Jeg finder derfor ikke, at der er nogen Grund til at indrømme dem noget Fortrin fremfor de Landindrullerede.

Med Hensyn til de Gebyrer, som i Fremtiden af Haandværkerne paa Landet skulde lægges, staaer der i § 13, at det skal rette sig efter den nærmeste Kjøbstad. Der, hvor der nu er en Kjøbstad i Nærheden, der har over 5000 Indvaanere, som f. Ex. Odense, (en Stemme: den har 12,000 Indvaanere.) — det er mig velbekendt, men i § 12 tales der kun om Byer, hvor Indvaanerantallet naaer 5000 — som sagt, naar en Haandværker boer midt imellem Odense og Kjerteminde, vil han altsaa være noget i Forlegenhed med, hvad han skulde give; thi dersom han skulde henregnes til Odense, skulde han give $\frac{1}{2}$, og skulde han regnes til

Kjerteminde, $\frac{1}{4}$ Gebyr; men dette er en Vanskelighed, som den administrerende Magt vel vil vide at afhjælpe.

§ 38 staaer der om Skippere fra fremmede Steder, og der tales om den Ret, som disse Skippere skulde have til at ligge ved Havnen, Broen eller Bryggen, som Nogle kalde det, og til at udsælge deres Tømmer og Trælast m. m. i 3 Uger fra Skibene, og at de saa skulde indskrænke sig til at sælge i større Partier. Jeg skulde ikke have Noget derimod, naar det var noget Gjenstodigt; men det er langt fra, og jeg seer ingen Grund til at indrømme andre Nationer, hvad de ikke indrømme os; (derfor ankedde jeg over § 2 Nr. 4, at der gives Fremmede Udgang til at nyde lige Ret med Landets egne Børn paa samme Tid, som det er vanskeligt for vore Landsmænd at nedfatte sig i flere fremmede Lande). Derfor vil jeg ikke, at Fremmede skulde have Ret til en detail at sælge Tømmer ved Broen eller Havnen i 3 Uger. Det er bekendt, at i Norge var der i mange Aar (1831 saae jeg det selv) den Ret, at man maatte sælge, ikke som her i 3 Uger, men 1 Dag, en detail de Fedevarer, man havde bragt derop. Men denne Ret er berøvet de Fremmede, saa at de nu, om jeg ikke skulde tage meget fejl, ikke have Ret til at sælge uden en gros, og naar der vilde blive indrømmet Nordmændene Ret til at udsælge indtil en enkelt Fjel fra Skibene i 3 Uger, saa synes det mig, at Gjenstodigheden fordrer, at de ikke burde have denne Ret. Vel har Skipperen nu Ret til Salg i større Partier, og det er netop det, hvorpaa Vægtten maa lægges. De maae sælge 3 Tylt Fjel og 5 Tylt Lægter; men der er ikke Tale om denne Begrændsning i Udkastet.

Der er en enkelt Ting, som jeg ikke godt har kunnet fatte, hvorfor netop gammelt Jern og gamle Bøger i § 49 skulde være forenede under eet Borgerskab, eller hvorfor der behøves Borgerskab dertil. Derimod har jeg nok kunnet fatte, hvorfor man har forbeholdt Kjøbstæderne Bogtrykkere og Guldslagere i § 28, imedens alt øvrigt Erhverv er priisgivet og Tvret opgivet. Borgerne skulde forslaae Sorgen over det tabte Erhverv og forjage Gril-